בס"ד בר"ה
תולדות
גליון 532
חשון התשפ"ז

עיצוב חדש

אור הדעת

דיבורים משיעוריו של הרה"ג עופר ארז שליט"א

פרשת תולדות והקשר לעמ"י בכל הדורות

בעזרת השם נתבונן בכמה דברים שקשורים לפרשת תולדות שזה למעשה תולדות כל עמ"י כל הדורות. בכמה מקומות אנחנו רואים בסיפורי מעשיות של רבינו עניין של החיפוש של איך מתחתנים נכון, עניין השידוכים. במעשה מאבדת בת מלך השני למלכות הולך לחפש את הבת מלך האבודה. במעשה שנקרא מבערגר (סוחר גדול) ועני הבן של הסוחר יש לו את הבת זוג שלו שזה הבת קיסר אבל יש הרבה מניעות עד שהם נפגשים ומתחתנים ומקימים בית. בסיפור המעשה משבעת הקבצנים זה עוד מהלך שלם של הבן והבת שנאבדו ביער עד שהם גדלים ועד שהם מתחתנים - אנחנו רואים שרבינו בכמה מקומות בסיפורי מעשיות חוזר על העניין של החתונה. בוודאי שרבינו מרמז פה על דברים מאוד עמוקים ומאוד פנימיים בכל העניין של החתונה. השורש של עניין החתונה שזה באמת מתקיים גם בחתונה רגילה

בעצם מהם האבידות שלנו?

- זה קשור באמת גם לחתונה רגילה אבל השורש הרוחני של זה שבחטא אדם הראשון, נשמות ישראל ולכל נשמה יהודית נעשה מציאות של אבידה. עכשיו אנחנו נמצאים במצב שאנחנו אבודים ומהם בעצם האבידות שלנו? זה אבידות רוחניות. פירוש הדבר שאנחנו לא במקום הרוחני שלנו ולכל אחד מאתנו חסרים חלקים של עצמו. בלשון הקבלה והחסידות זה נקרא נפש רוח ונשמה וחסר לנו חלקים של הנפש רוח ונשמה. לכל אחד מאתנו יש נפש שלימה ורוח שלימה ונשמה שלימה וחלקים ממנה הלכו לאיבוד - זה בלשון הקבלה והחסידות. רבינו האר"י כותב בעץ חיים שהנשמה משכנה במוח, רוח משכנה בלב ונפש משכנה בכבד. איך זה מתגלה אצלנו ומה זה אומר גילוי של נפש רוח ונשמה? נשמה משכנה במוח פירוש הדבר לקבל השגות והבנות וחכמה חדשה - לכל אחד מאתנו מיועד לו משורש נשמתו להשיג חוכמות ומה שנשמה יהודית יכולה להשיג זה חוכמה מופלגת מאוד-מאוד. זה שאנחנו לא מבינים ומשיגים את הדברים האלה זה בחינה אחת של אבידה, חסר לנו החוכמה. הרמח"ל כותב שכל אדם שבא לעולם מרחפת מעליו כמו טבעת רוחנית, זה נקרא אור המקיף, של חוכמה מאוד גדולה שצריכה להתגלות לכל אחד מאתנו ולכל אחד מאתנו יש גם את החוכמה הפרטית המיועדת לו. לכל אחד יש את החוכמה משלו וזה אבוד מאתנו.

חסר נועם, חיות, תענוג ורצון לתת לזולת

החלק השני של האבידה זה רוח. רבינו האר"י אומר שמשכנה בלב, ז"א זה עולם שלם של רגשות שחסר לנו. מהם הרגשות שחסר לנו? נועם, שמחה, חיות, תענוג והרצון לתת לזולת - כל זה בחינת עולם הרגש שחסר לנו, זה נאבד מאתנו בחטא אדם הראשון וזה הבחינה של הרוח. נפש זה קצת עמוק להתבונן וזה נקרא תענוגים עצמיים הכוונה שלכל נשמה יש תענוגים משלה פרטיים ומיוחדים משלה עם הקב"ה. זה התכללות הנשמה באור אין סוף, זה נקרא סוד התענוגים העצמיים, זה התענוגים של הנשמה עם הקב"ה ושלושת הבחינות האלה זה אבוד לנו.

אין ברירה וצריך לחפש ולפעמים זה בביב

באנו לעולם הזה בעצם כדי להשלים את שלושת הבחינות החסרות - נאבד מאתנו הנפש, רוח ונשמה. המקום שבו אנחנו מחפשים את האבידות זה פה בעולם הזה. כל יהודי רוצה בעצם לחפש את האבידות שלו בתנאים נוחים. קודם כל בגלל שאנחנו נשמה יהודית אז בפנימיות שלנו אנחנו רוצים למצוא את זה בארמון המלך שזה תורה, קדושה ומצוות שיהיה לנו כל הזמן חיות של אור השם אבל לפעמים זה לא נמצא בארמון, זה הלך לאיבוד אז אין ברירה וצריך לחפש את זה במקומות אחרים ולפעמים זה גם נפל לביוב. אז צריך לחפש קצת בביובים את האבידות האלה, זה דבר אחד של תנאים. דבר נוסף יש גם תנאים גשמיים, אנחנו רוצים שיהיה לנו דירה נוחה ופרנסה נוחה כל אחד במשפחה ובחברים הקרובים שלו אנחנו רוצים שהכל יסתדר בצורה הנוחה ביותר, ז"א אנחנו רוצים תנאים נוחים לעבודה שלנו אבל צריך לדעת שבורא עולם יודע מה התנאים שצריכים להיות בעבודה שלנו

> ברגע שאדם רוצה את האמת ומחפש את האבידות שלו, בפרט אם אדם זוכה להיות בקשר עם הצדיק - צריך לדעת כלל מאוד גדול שמה שקורה לך זה בדיוק מה שצריך לעבור עלייך כי אדם לא יודע מה הוא צריך לעבור ולעשות אבל הקב"ה כן יודע..

לספר לאשתי ולילדים בדיחות

אף אדם לא יודע מה התנאים הנוחים לעבודה שלו. לפני כמה שנים סיפרתי על איזה מקרה שהרבה שנים לא הבנתי אותו, לצערי כשמספרים לי בדיחות אני שוכח, הרבה פעמים אני רוצה לספר לאשתי ולילדים בדיחות אבל משמיים יש לי תכונה שאני לא זוכר את הבדיחות. לפני הרבה מאוד שנים סיפרו לי בדיחה אבל את הבדיחה הזאת אני לא שוכח אף פעם. אני לא הבנתי מה יש לבדיחה הזאת שאני לא שוכח אותה עד שהתחלתי ללמוד סיפורי מעשיות אז הבנתי למה אני לא שוכח את הבדיחה הזאת: יום אחד השוטר בכפר של הרשל'ה ראה אותו מחפש משהו מתחת למנורה, הוא שאל אותו: מה אתה מחפש? הוא ענה לשוטר: בסמטה השנייה אבד לי כסף אז אני מחפש את זה. אמר לו השוטר: אם נאבד לך בסמטה השנייה למה אתה מחפש את זה פה? הוא ענה לו: בסמטה השנייה יש חושך ופה יש אור, אני מחפש את זה במקום של אור - זה הבדיחה והפנימיות של הבדיחה זה שלכל אחד מאתנו יש אבידות וחלק מהאבידות שלנו זה בסמטאות חשוכות ומי רוצה להיות בסמטאות חשוכות אז מה אנחנו עושים? אנחנו מתעקשים לחפש את זה במקום של אור. מה לעשות שזה לא המקום של האבידה? היא נמצאת בסמטאות חשוכות..

וצריך לקבל באהבה את מה שעובר עליו

בעל הלשם שבו ואחלמה אומר וצריך האדם לקבל באהבה את מה שעובר עליו. ברגע שאדם רוצה את האמת ומחפש את האבידות שלו, בפרט אם אדם זוכה להיות בקשר עם הצדיק - צריך לדעת כלל מאוד גדול שמה שקורה לך זה בדיוק מה שצריך לעבור עלייך כי אדם לא יודע מה הוא צריך לעבור ולעשות אבל הקב"ה כן יודע. ברגע שאתה מבקש מהקב"ה, בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו. אדם מגלה בתפילה את הרצונות שלו בפרט אם הוא מתקשר עם הצדיק והיה בראש השנה באומן וביקש על זה. אני מזהיר אנשים תזהר ממה שאתה מבקש באומן כי זה מתקבל אז עכשיו מוליכים אותך בתיקון האמיתי שלך. זה מיד קורה הדבר הזה.

	הדלקת נרות	צאת השבת	רבינו תם
*י-ם	16:25	17:15	17:51
ת"א	16:23	17:13	17:47
חיפה	16:23	17:13	17:47
ב"ש	16:25	17:16	17:51

*לנוהגים 40 דקות: 16:05
הזמנים עפ"י לוח 'אור החיים'

לעילוי נשמת סבתנו היקרה והאהובה
שולמית סלמה בת רבי יוסף וגמאר ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמת החייל היקר והאהוב סמל סהר מידני הי"ד בן לירן והילה הי"ו

עוברים כדי לתקן את חטא אדם הראשון

-כמובן שאמרנו את זה בבדיחותא ואדרבה אנחנו שמחים שזה קורה כי זה התכלית ולשם כך באנו לעולם. הקב"ה מסבב אותנו סיבובים וכל המאורעות של האדם זה בעצם כדי לעזור לו להגיע לתיקון שלו. מה שלפעמים עובר על כל אחד מאתנו הסתרה, צמצומים וחושך זה בעצם מצד התיקון שאנחנו חייבים לעבור בסמטה החשוכה. נאבדו לנו כמה מטבעות כסף בסמטאות חשוכות אז משמיים מסובבים את זה. שאף אדם לא ילך בעצמו לסמטאות חשוכות. ברגע שיהודי יש לו דעת הוא לא ילך להסתבך. אחת הדרכים שהקב"ה מוליך אותנו בסמטאות חשוכות זה שהוא פשוט לוקח לנו את השכל ואז אדם מגיע למקומות האלה. הזכרנו שהשורש של הדבר זה התחיל מחטא אדם הראשון שם איבדנו את האבידות. כל יהודי לפי שורש נשמתו ולפי עוד כמה נקודות, רבינו האר"י הקדוש כותב את הדבר הזה בכמה מקומות ומסביר מה קרה לכל אדם יהודי בחטא אדם הראשון. כל נשמה נכנס בתוכה יצר הרע ואנחנו למעשה מהחטא עד עכשיו היינו פה, חזרנו, עולים ויורדים ועוברים מה שעוברים כדי לתקן את חטא אדם הראשון שזה הסיבה לאבידות שלנו..

כמה קשה לתקן את הערבוב הזה בתוכנו

אני אומר את זה בלי להכנס לעומקם של הדברים שיש שורש עוד לפני חטא אדם הראשון שנקרא בספרים הקדושים סוד שבירת הכלים אבל זה עוד נושא בפני עצמו שצריך להרחיב אבל אנחנו מדברים מחטא אדם הראשון ואילך. נכנס בתוכנו היצר הרע וזה דבר מאוד חריף אומר הרמח"ל וכמה קשה לתקן את הערבוב הזה שהתערבב בתוכנו של היצר הרע שלמעשה 5787 שנה נשמות ישראל נמצאות בתוך הבירור הזה. רבינו האר"י הקדוש כותב בשער הגלגולים במפורש בכמה מקומות את הנקודה הזאת שהיו נשמות שברחו מאדם הראשון לפני החטא, הם לא הסכימו לחטוא. אנחנו לא מהנשמות האלה שברחנו, אנחנו בוודאי לא ברחנו, אנחנו היינו מאוד בעייתיים שמה, אנחנו די דחפנו את כל הנקודה הזאת אבל באמת לאמיתה זה היה נקודה עמוקה לשם שמיים. כרגע אנחנו לא מדברים על החטא אלא אנחנו מדברים על מה שהיה אחרי החטא..

נשמות שלא השתתפו בחטא

-היו נשמות שברחו מאדם הראשון ולא השתתפו בזמן החטא, רבינו האר"י קורא לנשמות האלה נשמות של זיהרא עילאה, הזוהר העליון. זה נשמות שלמעשה מצד עצמם לא צריכות לבוא לעולם הזה כי כל העניין שנשמה באה לעולם הזה זה כדי לתקן את חטא אדם הראשון. לכאורה מה יהיה עבודתם ושכרם? יש עבודה בגן עדן. יש מציאות שאנחנו לא מכירים של עבודה בגן עדן. יש מצוות תעשה ומצוות לא תעשה בגן עדן רק שזה תנאים אחרים לגמרי למעשה זה תנאי עבודה הרבה יותר טובים

הכל מתוך הארה עצומה ושמחה עצומה

הקיום של המצוות שמה זה עניין אחר לגמרי, זה הכל מתוך הארה עצומה ומתוך שמחה עצומה, אין את כל הקשיים והמניעות שיש בעולם הזה. מאיפה אנחנו יודעים שיש מצוות בגן עדן? למעשה יש כמה מקורות לזה ואחד המקומות זה הגמרא במסכת סנהדרין שאומרת שאדם הראשון התחייב במצוות לפני שהוא חטא כשהוא היה בגן עדן, זה אחת הראיות. הוא התחייב בקידוש החודש. אז הנקודה הזאת שבאנו לעולם כדי לתקן את החטא. אחרי שיבוא משיח צדקנו העולם יעלה למדרגת גן עדן תחתון ואח"כ יהיה גן עדן עליו ויש אין ספור עליות שעדיין מחכות, רק בוודאי שיש הבדל עצום ונורא עכשיו מזמן שיבוא משיח צדקנו, הכל יתהפך להיות מציאות אחרת לגמרי. היום אנחנו לא יכולים להבין את המציאות הזאת אבל אני יכול להגיד לכם דבר אחד שברגע שזה יתגלה בקרוב ממש ונשמע את השופר ונעלה לירושלים אז תהיה לנו פליאה אחת, איך יכולנו לסבול את המציאות בלי האור שיתגלה כשיבוא משיח צדקנו, זה יהיה לנו פליאה מאוד גדולה. אז נבין את השיגעון ואת הטירוף שאנחנו נמצאים בו עכשיו. בחטא אדם הראשון כל הנשמות נפלו ובכללות זה נקרא מקומות של טומאה ושל קליפה וזה לא מדובר בעולם הזה ורבינו האר"י מפרט את זה

אנו נפלנו לגבעות האפילה והררי החושך

הדור האחרון נפל למקומות מאוד לא פשוטים הרמח"ל קורא לזה גבעות האפילה והררי החושך ולמעשה אחרי שחטאנו בחטא אדם הראשון מאוד קשה לנו עד גבולות האין-אפשרי, אין לנו יכולת לעשות את העבודה כדי לתקן את זה. זה יותר חזק מאתנו אבל כמובן שהקב"ה מכין את כל הדרכים ומסייע לנו כדי לתקן. הקב"ה לא רוצה שנהיה במצב שאנחנו לא יכולים לעשות את העבודה אחרת מה הטעם בכל זה? לכן הקב"ה הכין דרכים של עזרה לאדם בעבודתו כי אדם כבר לא יכול להתמודד עם היצה"ר לבד, הוא כ"כ מבלבל ועוצמתי בכל מיני בחינות. אחת הדרכים וזה אולי הדרך הראשונה מצד סיוע לנו זה נשמות הצדיקים שמסייעים לנו בעבודה הזאת. כתוב על יוסף הצדיק 'ובלעדיך לא ירים איש את ידו ואת רגלו בכל ארץ מצרים' - אף אחד לא יכול להרים יד או רגל בלי הצדיק. יד זה אמונה ורגליים זה תיקון הברית, אף אחד לא יכול להתרומם או לעשות עבודה של התחזקות באמונה ותיקון הברית בלעדי יוסף

נשמות שבאות לעולם הזה לעזור לתקן

הפסוק הזה הוא רמז שאנחנו צריכים את העזרה ואת הסיוע של הצדיקים האמתיים שיסייעו לנו במציאות של העולם הזה. רבינו האר"י מסביר שהיו נשמות שנקראות הזיהרא עילאה שברחו מאדם הראשון שהם באים לעולם הזה מדין ערבות לנשמות ישראל. הם אומרים להקב"ה 'אנכי אערבנו מידי תבקשנו'. אנחנו נבוא לעולם הזה כדי לעזור לתקן. בדרך כלל אנחנו לא יודעים מי הנשמות האלה, יש את האבות הקדושים, משה רבינו וכו' אלה נשמות שחייבים לעבור את הניסיונות של העולם הזה כדי לעזור לנו, בזה הם משתתפים איתנו ועוזרים לנו וכמו שאנחנו רואים בפשטות של העולם הזה כמה יהודי יכול לעזור לשני בבין אדם לחבירו אם זה ברוחניות או בגשמיות

היום אנחנו לא יכולים להבין את המציאות הזאת אבל אני יכול להגיד לכם דבר אחד שברגע שזה יתגלה בקרוב ממש ונשמע את השופר ונעלה לירושלים אז תהיה לנו פליאה אחת, איך יכולנו לסבול את המציאות בלי האור שיתגלה כשיבוא משיח צדקנו..

קשה מאוד בלי עזרה הדדית

-אדם צריך צדקה ובאים ועוזרים לו, או אם אדם במצוקה נפשית אז עוזרים לו - אנחנו רואים שהקשר והיחסי גומלין שבין אדם לחבירו הם מאוד-מאוד משמעותיים. קשה מאוד לעבור את העולם הזה בעצם בלי עזרה הדדית. אנחנו יודעים כמה הקב"ה רוצה את העניין של העזרה אחד לשני, את זה העיניים שלנו רואות. לפעמים אדם נמצא במצוקה, הוא פוגש חבר ובכמה מילים הוא מוציא אותו מהמצוקה שלו בכל מיני בחינות. צריך לדעת שיותר חזק ויותר עוצמתי זה העזרה שהצדיקים מגישים לנו ועוזרים לנו, מה ההבדל? העזרה של הצדיקים שעוזרים לנו זה שייך לחלק הנסתר של העולם, של ההנהגה ושל המציאות שלנו אז אנחנו לא רואים את זה בעיניים שלנו. יש דרכים לזהות את זה אבל צריך התבוננות בדבר הזה. היום ברוך השם רואים בדור שלנו שרבינו נפטר לפני 217 שנה ואדם רואה שהוא מתקרב לרבינו ונוסע בראש השנה לאומן ואדם מרגיש על עצמו כמה הוא השתנה..

כדאי הוא רשב"י לסמוך עליו בשעת הדחק

כתוב בגמרא 'כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק'. אם אדם אנוס ולא קרא קריאת שמע עד עלות השחר אז אפשר לקרוא קריאת שמע גם אחרי עלות השחר ולצאת ידי חובה של קריאת שמע של ערבית - זה המימרא הראשונה על רשב"י בגמרא - הצדיקים דרשו על זה שאם אתה בשעת דחק אז כדאי הוא רשב"י לנסוע אליו למירון ולסמוך עליו בשעת הדחק. אז תיסע למירון ותראה ישועות וב"ה כמה מספרים על ישועות מופלאות שראו אצל רשב"י. מה הפנימיות של כדאי הוא רשב"י לסמוך עליו בשעת הדחק? הלילה זה הגלות והיום זה זמן הגאולה ואנחנו צריכים לפעול כדי שנזכה להתחזק באמונה גם בזמן החושך שזה התכלית של הבריאה. נשמות ישראל עוברים כ"כ הרבה גלויות וחושך ואעפ"כ מתחזקים באמונה. כשאנחנו מתחזקים באמונה בזמן החושך זה נקרא יחוד השם וגם קריאת שמע זה נקרא יחוד השם. רשב"י חידש לנו חידוש גדול מאוד שמי שלא יכול להתחזק באמונה בזמן הגלות הכינו לו דרך גם אחרי שהתחילה הגאולה. בתחילת הגאולה שזה אחרי עלות השחר תעשה יחוד השם אז ורשב"י אומר שיצאת ידי חובה

איך הנשמה של הצדיק ממש מלווה אותו

בעצם רשב"י מעלה את הנשמות לגן עדן גם למי שיעשה יחוד השם אחרי הגאולה. יבוא משיח ויהיו נשמות שעוד לא חזרו בתשובה אבל מיד כשיבוא משיח הם יעשו תשובה ורשב"י אמר יצאתם ידי חובה - כדאי הוא רשב"י לסמוך עליו בשעת הדחק, זה הפנימיות של המימרא של רבי שמעון בר יוחאי. הצדיקים מאוד-מאוד עוזרים לנו, ככל שאדם יותר מתבונן ומבין הוא יכול לראות איך הנשמה של הצדיק ממש מלווה אותו ויש בחינה שאדם יכול לראות איך הנשמה של הצדיק כל הזמן מלווה אותו, אחד הדברים שאדם יראה שלפני שהוא התקרב לצדיק כשהיה לו איזה ניסיון איך הוא התמודד עם הניסיון או הקשיים ואיך הוא מתמודד אחרי שהוא התקרב לצדיק - לפני ארבעים שנה אמר לי אחד מזקני ברסלב אתה רוצה לראות התקדמות ברוחניות? תראה איך אתה מתמודד עם הדברים עכשיו ואיך התמודדת עם הדברים בעבר. פתאום אדם רואה רגע, זה בן אדם אחר לגמרי לפני שנתיים אם היה לי כזה צמצום הייתי שוכב יומיים במיטה עם כדורי הרגעה או עם כדורי שינה רק לעבור את הצמצום הזה, פתאום אדם רואה שהוא עובר את הצמצום אחרת ומבין אותו אחרת

'הארמון של הלא טוב' זה המציאות שלנו

הצדיקים עוזרים לנו למעשה ומחטא אדם הראשון מהגירוש מגן עדן הם כל הזמן פועלים ועוזרים לנו - זה באופן כללי העניין של הבירור. כאשר האדם זוכה לתקן את נפשו בכל פעם בעוד מדרגה ועוד מדרגה וזה לא בפעם אחת, זה נקרא סוד החתונה שרבינו אומר בסיפורי מעשיות. השני למלכות זה האדם היהודי והבת מלך זה אור נשמתו שהלך לאיבוד בארמון של הלא טוב שזה המציאות של העולם הזה. כל פעם שהשני למלכות פוגש אותו זה עוד אור שמתווסף אליו עד הגאולה השלימה. במעשה מבערגר ועני בכל פעם שהבערגר נזכר ופוגש את הבת קיסר ורואה את מה שהיא השאירה לו זה עוד בחינה שאדם מקבל את אור נשמתו אליו, אבל עדיין לא סיימת את התהליך אז זה חייב להמשיך עד החתונה שזה התיקון השלם. אותו דבר זה במעשה של השבעת קבצנים עם הבן והבת שהלכו לאיבוד..

זהו כלי עוצמתי לתיקון שלנו

למה רבינו מציין דווקא את העניין של חתונה? העניין של חתונה בעולם הזה זה אחד הדרכים והכלים העוצמתיים ביותר להביא אותנו לתיקון שלנו. ברגע שאדם זוכה להקים בית אז האדם זוכה להתקדם הרבה-הרבה בעניין של התיקון, לכן בדור שלנו יש גם הרבה התמודדויות בבית. זה לא התמודדויות בין הבעל לאישה, זה לא שהם מעצבנים אחד את השני, בסדר צריך להתמודד עם זה ולפתור את זה אבל השורש של הבעיות זה התיקון של האדם. בתוך הבית היהודי יורד התיקון השלם של האדם לכן יש כ"כ הרבה בעיות בתוך הבית. לפני כמה ימים מישהו אמר לי: תשמע, אני לא יודע מאיזה עולם בראו את אשתי. אמרתי לו: בראו אותה מהעולם של התיקון שלך. צריך שיהיה לך את התיקון שלך בצורה מדוייקת

אתה הבעייתי? צריך לבקש ממנה סליחה

היא לא אשמה, אדרבה אם אתה בעייתי מאוד אתה צריך לבקש ממנה סליחה שהיא צריכה לקבל את כל הבעיות שלך כדי לתקן אותך וכדי לעזור לך להגיע לתיקון שלך. לכן רבינו זה מובא בעוד ספרים תמיד כשמדברים על התיקון של האדם מזכירים את העניין של חתונה. הסיבה שבאמת בעצם הקמת הבית יש שלב מאוד משמעותי בתיקון של האדם. למעשה כמו שאמרנו יש אבידה ואנחנו נמצאים במצב של מציאת האבידות ובשביל זה באנו לעולם - את הבחינה הזאת אפשר להסתכל עליה בכמה צדדים מכיוון שלמעשה כל סדר הנהגת העולם היא על הנקודה הזאת שמשמיים מכינים את כל הדרכים לסייע לנו להגיע לתיקון השלם שלנו. צריך להתבונן בזה היום דרך חומש בראשית כמו שכתוב מעשה אבות סימן לבנים, זה ללמד אותנו למעשה את סדר התיקון שלנו. יש בזה הרבה מאוד נקודות פנימיות ונתבונן בזה קצת בכל העניין של הולדת יצחק ובהמשך יעקב ועשו, כל הסיפורים האלה בפנימיות זה למעשה כל המהלך של תיקון העולם ותיקון הבריאה

הנשמה היא של יהודי והנפש היא של גוי

יסוד ראשון זה שהגמרא אומרת אין קוראים אבות אלא לשלושה, אברהם, יצחק ויעקב. מעולם לא שמענו שקוראים למשה משה אבינו ולא שמענו שקוראים לאברהם אברהם רבינו. מה הסיבה שאין קוראים אבות אלא לשלושה? רבינו האר"י כותב שיש פה נקודה מאוד עמוקה בדבר הזה, בשעה שאדם הראשון חטא והנשמות נפלו היה ערבוב שנקרא ערבוב פנימי - כל הנשמות של עמ"י התערבבו בערבוב פנימי עם נשמות הגויים ואז למעשה יהודי וגוי באותו גוף. הנשמה של יהודי והנפש של גוי ביחד לכן זה המצב הכי בעייתי. מוח יהודי ויצר הרע של גוי שעושים שיתוף פעולה ביחד מחריבים את העולם זה דור המבול ודור הפלגה. למעשה אין מושג של יהודי בעולם עד האבות וגם אז זה לא מיד. אברהם אבינו נולד ועיקר עבודתו היתה אלפיים שנה אחרי הבריאה ז"א שאין עם יהודי ואין נשמות ישראל אלפיים שנה מבריאת העולם אבל אנחנו רואים שהיו צדיקים כמו נח, שם, חנוך, מתושלח וכו'

עבודת האבות היתה לעשות את הבירור

נכון שהיו צדיקים אבל עדיין לא היה מושג של יהודי בעולם. מושג של נשמה יהודית מבוררת לגמרי שהיא רק נשמה יהודית לא היה בעולם לכן החיד"א, השל"ה ועוד כותבים לא לקרוא לילדים בשמות שהיו לפני האבות הקדושים כי הם עדיין לא היה בבחינת יהודים, רק 2 שמות התקבלו מאוד ואז כבר משמיים זה הסתדר והם נח וחנוך. תשימו לב שחוץ מנח וחנוך לא מוצאים שמות שהיו לפני האבות - אומר רבינו האר"י הקדוש שאם מסתכלים על המושג אבא זה הולך על מישהו שיש לו ילדים. מי שמוליד נקרא אבא - זה היה עבודת האבות לעשות את הבירור הפנימי הזה להפריש את נשמות ישראל מנשמות הגויים. בעצם להוליד בעולם את הענף של עמ"י שזה יהודים גמורים שזה רק נשמות יהודיות. אברהם התחיל את העבודה לכן נשים לב אברהם התחתן עם שתי נשים..

קודם להפריש את החלק הרע

אברהם התחתן עם שרה והגר וההולדה הראשונה זה ישמעאל מהגר - אומר רבינו האר"י הקדוש למה לפני יצחק נולד ישמעאל קודם כל להפריש את החלק הרע שיש לאברהם אבינו מחטא אדם הראשון, מצד עצמו הוא לא עשה עבירה מעולם אלא מצד חטא אדם הראשון הנשמות לא היו מבוררות לכן היה לו את החלק הרע מחטא אדם הראשון וכשהוא הוליד את ישמעאל למעשה הוא הפריש את הרע בישמעאל לכן אברהם אבינו נשאר הרבה יותר בנקיות וההולדה השנייה שזה כבר משרה אימנו זה יצחק אבינו שזה כבר הולדה מצד הקדושה. ואי אפשר אף פעם לברר בהולדה אחת ובפעם אחת את השלמות לכן יצחק עדיין היה צריך להמשיך את הבירור הזה. יצחק מצד חטא אדם הראשון היה כבר יותר נקי מאברהם בזכות אברהם לכן רואים שההולדה של יצחק זה כבר אחרת לגמרי

אם עשו היה בוחר בטוב היה גבוה מיעקב

יצחק בהולדה אחת מאישה אחת, רבקה, נולדים יעקב ועשו ביחד. יעקב זה ענף הקדושה ומה הדין של עשו? למעשה אילו היה בוחר בטוב עשו היה יותר גבוה מיעקב אבינו לכן חז"ל קוראים לעשו ישראל מומר. ברגע שהוא בחר ברע 'ויבז עשו את הבכורה' בזה שהוא ביזה עבודה מאוד גבוהה שהיתה מיועדת לעשו הוא דחה את עצמו מצד הקדושה ואז הכל נשאר אצל יעקב אבינו. אומר רבינו האר"י הקדוש מיעקב אבינו ואילך כל הולדה שהיא לפי גדרי ההלכה זה כבר נקרא הולדה שבקדושה. עמ"י התברר ע"י ההולדה של האבות ומיעקב ואילך זה כבר נשמות ישראל, לא צריך לברר את הבירור הפנימי זה כבר נקרא בירור חיצוני. אז נולד עמ"י לכן השם שלנו יהודים זה מיהודה שיעקב אבינו בירך את יהודה ואמר לו מעתה בניי לא נקראים לא ראובנים ולא שמעונים אלא יהודים. אנחנו רואים שמזמן יהודה והשבטים אז נקרא השם של עמ"י יהודים והסיבה היא שהענף התברר בשלושת האבות וזה הסיבה העמוקה שאומרת הגמרא אין קוראים אבות אלא לשלושה, כי הם כבר יצרו את מציאות עמ"י ומכאן כל ההולדות שבגדרי ההלכה זה כבר נשמות ישראל

לתרומות והקדשות: 0525-395-985

<u>להצלחת</u>: שלמה בן ראובן, יהודית בת שולמית, יצחק בן מסעודה, אביבה בת אסתר, גל יונתן בן אביבה, הילה בת מרים, רון בן אביבה, ליאור בת אביבה, יוסף-חיים יהונתן בן שמחה, יוכבד בת רחל, נתן בן אסתר וב"ב, אוריאל ושרה עמרם, דביר-אהרון בן אילת, הודיה בת אילת, אהרון בן חנה, אהובה שירה בת ציונה, אדל בת אורלי, דוד בן אורלי, שיראל בת סיגלית, סיגלית בת רבקה, אורטל בת שולמית, דבורה בת פני-פריחה, יונתן בן עדנה, אביעד בן כוכבה, אליז בת חביבה, הראל בן אליז, עוז בן אליז, נחמן בן חנה, לאה-רחל בת עדינה, מירי מרים בת ניקול, בת-שבע בת ימימה, שמואל-אליעזר בן עדי, שלומית בת נדרה ויוסף, אלעד בן נילי, הרב אליעזר בן עטיה, אור בן אליז, דניאל בן מירה.

<u>לרפואת</u>: יונה בת בניה, שמחה בת זינה, זהבית בת שרה, יוסף בן כרמלה, אודט בת מזל, רפאל נחשון בן ברכה, אהרון בן סעדה, אדל בת אורלי, אורלי בת שרה, כרמלה בת מרים, עוזיאל בן פשירא, שרונה בת שרה, הרב יוסף נתניאן בן שרה, אסתר בת רחל, תמר-פרידה בת סוזן-רחל, חיה-רחל בת עישה, מסעודה קצב בת חוה, יצחק בן מסעודה, יעקב בן אביבה, שלומית בת נדרה ויוסף, מירב בת רחל, תמר דבורה בת יעל, יוסף יניב בן מרים, כוכבה בת מרים שוקת, אסנת יהודית בת עדנה, הרב שלום ארוש בן ימנה, עדנה בת שרה, יצחק בן רות.

<u>לעילוי נשמת</u>: ראובן בן סאלם, ר' יעקב מורי בן סעיד, סבתא שולמית סלמה בת ר' יוסף וגמאר, נחמן בן ר' יעקב, לבני בן ר' יעקב, נחום בן ר' יעקב, חיים בן ר' יעקב, שלום בן אורה, לוי שאלתיאל בן שלום, יוסף-חיים בן אברהם, שוליקה בת מסעודה, יפת בן מלכה, מ"ה קדושי-מרון בתוכם משה-שמחה בן שושנה, יוסף עוזרי בן סעיד וחממה, אילנה דליה בת טובה, טובה בת כחילה, ר' שמעון הכהן בן הגאון ר' יחיאל פישל, מרת רבקה-מרים בת הר"ר שלמה, שירן בת מרגלית ויוסף, ישראל בן מרגלית, אדל בת ג'מילה, עזרא בן חלווה, דוד בן מרים, סעדה בת שוליקה, יצחק בן לאה, נחשון בן ברכה, לירז בת רחל, אודל בת אילנה, יעל טוהר בת נוגה, סהר הי"ד בן לירן והילה, נאג'י בן ירדנה ורעייתו גל גאולה בת אסתר הי"ד, אליה בן חבבה, אילנה בת שרה סברסה, תקווה בת ורדה, יונה אברהם בן רחל, שלום מלול בן עישה, יוסף בן שמעון, אבידן בן מלכה, מירה בת נדרה, יהושוע בן עייישה, דינה (יהודה) בת שרה, רבקה בת מלכה, שלמה בן אסתר, טויה בת ג'ורג'יה, שמעון בן ג'ורג'יה, דוד בן סימי, צדוק בן מרים, בתיה בת נורית <u>וכן לעילוי נשמת מרת תתיה בת ברכה ע"ה.</u>

להוציא את נשמות ישראל ממקום הקליפה

למעשה הפעולה של האבות היתה להוציא את נשמות ישראל מהמקומות שהם נפלו מחטא אדם הראשון, דור המבול ודור הפלגה, להוציא את נשמות ישראל מהמקום של הקליפה ולהביא אותם מבוררים לנשמות ישראל. מה שנשאר לנו אח"כ? עבודה שהיא נקראת ביחס לעבודה הזאת עבודה חיצונית לא שזאת עבודה פשוטה אלא הנשמה היהודית היא כבר נשמה יהודית גמורה אבל דבוק בנשמה יהודית יצה"ר, זה לא נשמה של גוי כמו שהיה לפני האבות אלא זה יותר חיצוני אבל עדיין יש לה את היצה"ר שהיא צריכה לברר אבל מי שהוציא בעצם את נשמות ישראל מהמקום של הקליפה והטומאה והביא את נשמות ישראל לעולם הזה כנשמות יהודיות זה העבודה של האבות. על זה חז"ל אומרים שיעקב אבינו הוא בחיר האבות ומיתתו שלימה מה הכוונה? יעקב אבינו כבר מבורר.

לתקן את ענף הקדושה של עם ישראל

- העבודה של אברהם ויצחק היא בעצם הביאה את יעקב בשלמות כנשמה יהודית. מכיוון שהאבות ידעו את זה ואת כל סדר עבודתם והם היו נביאים אז כל כוונת עבודתם היתה בעצם לעשות את הפעולה הזאת להוציא את נשמות ישראל מבין הקליפות ולהביא אותם לעולם הזה. נשמות ישראל שנפלו לקליפות זה לא בעולם הזה אלא זה במקומות רוחניים עליונים שאנחנו לא כ"כ מבינים. יעקב אבינו ידע שעיקר עבודתו זה לתקן את ענף הקדושה של עמ"י ואפשר לראות את זה בכמה בחינות. צריך לדעת ששורש מה שקורה לנו בעולם הזה נמצא למעלה-למעלה ומכיוון שנשמות ישראל היו במקומות לא טובים בגלל חטא אדם הראשון הרמח"ל קורא לזה הררי החושך וגבעות האפילה ורבינו קורא לזה מקום הטומאה..

כמעין ציור ומשל לדברים רוחניים עליונים

- יעקב אבינו כדי להוציא את נשמות ישראל מהמקום הזה חייב לעשות מעשים בעולם הזה. העולם התחתון כמעין ציור ומשל לדברים רוחניים עליונים, הוא לא יכול להוציא את נשמות ישראל מבין הקליפות כשהוא יהיה במקום הקדושה כי אם אתה נמצא במקום הקדושה אתה לא נמצא במקום הקליפה ואז אתה לא יכול להוציא את הנשמות משם לכן כתוב בפרשת ויצא 'ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה' באר שבע זה למעשה מקום בית המקדש ומקום הקדושה. יעקב אבינו כל ימי חייו היה או באוהל של יצחק ואברהם וקיבל מהם תורה, אחרי זה הוא ברח לישיבה של שם ועבר..

הפעולה הראשונה שלו זה עצם החתונה

יעקב אבינו 77 שנה היה בבאר שבע, שזה באר מים חיים, רק בקדושה אבל מכיוון שהגעת לשלמות כ"כ גדולה אתה צריך לעשות את עיקר עבודתך להוציא את נשמות ישראל מבין הקליפות ואתה לא יכול לעשות את זה במקום הקדושה כי בשורש הרוחני נשמות ישראל לא נמצאים במקום הקדושה. חרנה זה חרון אף, זה מקומות של טומאה. אומר רבינו האר"י שכל תכלית יציאתו של יעקב אבינו לחרן שזה מקום מאוד לא פשוט זה היה כדי להוציא את נשמות ישראל ואז רואים את זה בכמה שלבים. בחרן הוא קודם כל הגיע לבית של לבן שזה השורש של כל הטומאה שיש בעולם. הפעולה הראשונה שלו זה עצם החתונה עם רחל ולאה בלהה וזלפה, בזה שהוא התחתן איתם הוא הוציא אותם. לפני החתונה הם היו תחת רשות לבן שזה אבא שלהם. בזה שהוא הכניס אותם תחת רשותו זה הבירור הראשון של עמ"י.

נשמה שבאה לעולם זה עוד שלב בתיקון

לאחר מכן שלב ב' של הפעולה זה היה בהולדה שהוא הוליד את 12 השבטים. רבינו האר"י כותב שכל פעם שנשמה באה לעולם זה עוד שלב בתיקון שלה, זה לא השלב הראשון והיחידי אבל זה השלב המשמעותי ביותר כי בעולם הזה יש בחירה ויש עבודה של תורה ומצוות וכו' אז אדם יכול להגיע לתיקון השלם שלו אבל זה לא מתחיל מפה. יש עוד הרבה נשמות ואומר רבינו האר"י הקדוש שכל מה שכתוב בפרשת ויצא עם הכבשים זה התיקון של שאר נשמות ישראל, מה שכתוב שלבן שאל אותו: מה שכרך? הוא אמר ללבן: אני רוצה כבשים. תן לי עקוד נקוד וברוד בצאן (זה סוגי כתמים שיש על הכבשים). היה שם סיוע מיוחד ונולדו לו הרבה כבשים, אומר המדרש רבה שהיה לו שישים ריבוא של כבשים שזה שש מאות אלף.

זהו התחלת תיקון שאר נשמות ישראל

המספר הזה מוכר לנו מיוצאי מצרים - אומר רבינו האר"י שהשישים ריבוא כבשים שהיו לו זה היה התחלת תיקון שאר נשמות ישראל מבין הקליפות. בפרשת וישלח כתוב שיעקב אבינו כידוע חזר לא"י והוא הגיע למקום שנקרא מעבר יבוק, זה נחל שהזרימה שלו מתחיל מרבת עמון והוא נשפך בנהר הירדן, המיקום שלו זה בערך באמצע בין הכנרת לים המלח. יעקב אבינו היה צריך להעביר את כל מה שיש לו דרך נחל יבוק ואז הוא ראה שהוא שכח 2 פכים קטנים, הוא חזר בלילה להביא את הפכים

כל זה נכון, אבל לכל דבר יש מידה והגיון..

רש"י כותב: מכאן שממונם חביב עליהם. לכן הוא חזר ועל זה כתוב 'ויותר יעקב לבדו ויאבק איש עמו עד עלות השחר' - זה המאבק בין יעקב אבינו לבין המלאך. נכון שמובן שחביב ממון עליהם כדי שיוכלו לעסוק בעבודת השם אבל לכל דבר יש מידה והגיון. אם נתרגם את זה במושגים של היום יעקב אבינו מוערך בשתי מיליארד דולר, כזה רכוש גדול הוא מיליארדר. 2 פכים קטנים במושגים של היום זה 15 שקל - לכאורה הרי אסור לצדיק ותלמיד חכם להישאר לבדו בלילה בגלל המזיקים, היום ב"ה בא"י גם בגלל המציאות ובגלל עבודת הדורות אין כמעט מזיקים. ת"ח וצדיק גדול זה מסוכן מאוד שישאר לבדו. נשאלת השאלה בשביל סכום כ"כ פעוט יעקב אבינו מסתכן? על זה נאמר חביב עליהם ממונם? רבינו האר"י כותב שבוודאי שאין הדברים כפשוטם, בסוד הפכים הקטנים היו הנשמות הכי נידחות של נשמות ישראל. יעקב אבינו מסר את הנפש על נשמות ישראל שהיו בסוד הפכים, זה סוד מהנהגת העולם, איפה שהפכים האלה נמצאים הנשמות הכי נידחות נמצאות. אם הם אצל יעקב אבינו הם נמצאות ברשות הקדושה ויעקב אבינו עוסק בתיקונם, אם הוא שוכח אותם הם היו נמצאות ברשות הס"מ. יעקב אבינו הלך להביא את הפכים הקטנים האלה כדי שלא יצאו מרשות הקדושה לרשות הס"מ

הסיבה שיעקב אבינו כ"כ מסר את הנפש

יעקב אבינו ידע שזה מעשה הס"מ שהוא שכח אותם זה הסיבה שהוא מסר כ"כ את הנפש בשביל הנשמות האלה, 'ויאבק איש עמו' מלמד שהעלו אבק מכפות רגליהם עד כסא הכבוד, זה הסוד של הנשמות שנמצאות בעקביים, זה הנשמות של העקבתא דמשיחא ויעקב אבינו התחיל לעסוק בנשמות שלנו להעלות אותם לכסא הכבוד. א"א לעשות את זה בפעם אחת אלא זה עבודה של כל הדורות וכל צדיק עוזר ומסייע לנשמות שלנו בנקודה הזאת.

פינת התחדשות

הַדֶּרֶךְ לַעֲבֹר אֶת הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם

רַבִּי נַחְמָן מִבְּרֶסְלֶב אוֹמֵר, שֶׁעִקַּר הָעֲצָה שֶׁל הַדּוֹר הָאַחֲרוֹן הִיא לִכְסֹף וְלִרְצוֹת לְהִתְקָרֵב לַהַקָּבָ"ה, וְלֹא לְהַפְסִיק בִּתְפִלָּה וּבַקָּשָׁה. כָּל מִלָּה שֶׁאָדָם אוֹמֵר לִבּוֹרֵא עוֹלָם, כָּל אֲנָחָה, כָּל דְּמִיהָה, כָּל גַּעְגּוּעַ, יָקָר מְאֹד בַּדּוֹרוֹת הָאַחֲרוֹנִים. בְּפֶרֶט שֶׁהַרְבֵּה מִמָּה שֶׁעּוֹבֵר עָלֵינוּ אֲנַחְנוּ אֲנוּסִים עַל פִּי הַדִּבּוּר, חֵלֶק נִכְבָּד מֵהַמַּעֲבָרִים שֶׁאָנוּ עוֹבְרִים הֵם בִּגְזֵרַת עֶלְיוֹן. גַּם אִם נָפַלְתָּ לְאָן שֶׁנָּפַלְתָּ וְאַתָּה בְּאֵין סוֹף לְחָצַיִם, וְאַתָּה לֹא רוֹאֶה שׁוּם יְשׁוּעָה, "אֵין שׁוּם יֵאוּשׁ בָּעוֹלָם כְּלָל", הַיֵּאוּשׁ הוּא רַק דְּמְיוֹן. נִדְמֶה לְךָ שֶׁבַּשָּׁמַיִם אַתָּה לֹא מָעֲנֵין אַף אֶחָד, וְשֶׁאַתָּה לֹא מֻצְלָח, וְשֶׁאֵין לְךָ תִּקְוָה לָצֵאת מֵהַמַּחְשָׁבוֹת וּמֵהַמַּעֲשִׂים הָרָעִים, אִם כָּךְ מָה הַכַּוָּנָה שֶׁאֵין יֵאוּשׁ בָּעוֹלָם? הֲרֵי הָאָדָם חָשׁ בְּתוֹךְ עַצְמוֹ יֵאוּשׁ? אֶלָּא הַכַּוָּנָה הִיא: שֶׁמַּעֲצָמְךָ אֶפְשָׁרִי לְהִתְיָאֵשׁ, מִזֶּה שֶׁחָכְמָה שֶׁלְּךָ וְהִשְׁתַּדְּלוּת שֶׁלְּךָ תּוֹצִיא אֶת עַצְמְךָ מִפֹּה, אֶלָּא שֶׁאֵצֶל הַקָּבָ"ה לֹא שַׁיָּךְ שׁוּם יֵאוּשׁ, בְּרֶגַע אֶחָד ה' יָכוֹל לְהוֹצִיא אוֹתְךָ מִכָּל מָקוֹם שֶׁבָּעוֹלָם. וְכֵן לְהַקָּבָ"ה בְּעַצְמוֹ אֵין יֵאוּשׁ מִמְּךָ, כִּי הוּא יוֹדֵעַ הֵיטֵב מָה אַתָּה יָכוֹל, וְאֵיךְ שֶׁבְּרֶגַע אֶחָד שֶׁיִּתֵּן לְךָ קְצָת אוֹר וְחַיּוּת, מִיָּד תַּתְחִיל לָרוּץ אֲחֹרָיו בְּהִשְׁתּוֹקְקוּת וּבְאַהֲבָה גְּדוֹלָה. לָכֵן הַגְּמָרָא אוֹמֶרֶת: אֲפִלּוּ חֶרֶב חַדָּה מֻנַּחַת עַל צַוָּארוֹ שֶׁל אָדָם, אַל יִמְנַע עַצְמוֹ מִן הָרַחֲמִים, וּפְרוּשׁ הַמִּלִּים, שֶׁהָאָדָם לֹא יְכַנֵּס לְעַוָּרוֹן כְּאִלּוּ שֶׁהַקָּבָ"ה מוֹנֵעַ מִמֶּנּוּ יְשׁוּעָה, כִּי בֶּאֱמֶת חַסְדֵי ה' וְרַחֲמָיו אֵינָם כָּלִים לְעוֹלָם.

(מתוך ספרי הרה"ג עופר ארז שליט"א)

לעילוי נשמת אבידן מורי בן מלכה הי"ו ולעילוי נשמת שרונה בת חיים ת.נ.צ.ב.ה

לע"נ שלום (שולי) בן דוד ועזומי הי"ו ולע"נ בתיה בת נורית ויוסף ת.נ.צ.ב.ה

לע"נ מורי יגאל בן עמרם וחנה ז"ל ולע"נ רמי בן מורי יגאל וציפורה